

Пропозиції Асоціації "Українські фондові торговці"
до доопрацьованого проекту Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності
на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, схваленого рішенням Комісії від 26.12.2014 № 1838

Зміни до	Редакція, схвалена рішенням Комісії від 26.12.2014 № 1838	Доопрацьована редакція	Пропозиції та коментарі Асоціації "УФТ"
пункту 3 глави 2 розділу III	3. Капітал першого рівня включає: Розмір капіталу першого рівня зменшується на суму: простроченої понад 30 днів дебіторської заборгованості;	3. Капітал першого рівня включає: Розмір капіталу першого рівня зменшується на суму: довгострокової дебіторської заборгованості та простроченої понад 30 днів дебіторської заборгованості;	3. Капітал першого рівня включає: Розмір капіталу першого рівня зменшується на суму: довгострокової дебіторської заборгованості та простроченої понад 30 днів дебіторської заборгованості; Коментар: Асоціація "УФТ" вважає, що вилучення суми "довгострокової дебіторської заборгованості" з капіталу першого рівня є не обґрунтованим та надмірним. З такою позицією можна було б погодитись, у випадку розрахунку показника миттєвої ліквідності або абсолютної ліквідності, де важливо визначити здатність підприємства швидко реалізувати свої найбільш ліквідні активи та виконати зобов'язання за потреби. Слід зазначити, що показник ліквідності вже є у пруденційних нормативах. Проте при розрахунку такого базового показника, як капітал першого рівня (входить до складу регулятивного капіталу) не повинно виникати мети "прибрати" усі активи, які не є високоліквідними, тобто по суті коштами, державними цінними паперами та "голубими фішками". Жоден нормативний акт не зобов'язує професійних учасників формувати свої активи з коштів та державних цінних паперів.

	нематеріальних активів за залишковою вартістю; капітальних вкладень у нематеріальні активи; непокритих збитків; інвестицій в асоційовані та дочірні компанії, якщо ці фінансові інвестиції обліковуються установою за методом участі в капіталі (крім акціонерних товариств);	нематеріальних активів за залишковою вартістю; капітальних вкладень у нематеріальні активи; непокритих збитків; фінансових інвестицій у статутний капітал підприємств (крім акціонерних товариств);	<i>Так, довгострокова дебіторська заборгованість це актив не першої групи ліквідності, проте з якісної характеристики, доки ця заборгованість не є простроченою та безнадійною (слід також брати до уваги термін позовної давності 3 роки) цей актив не має ознак неліквідного активу.</i> нематеріальних активів за залишковою вартістю; капітальних вкладень у нематеріальні активи; непокритих збитків; фінансових інвестицій у статутний капітал підприємств (крім акціонерних товариств); фінансових інвестицій у статутний капітал асоційованих, афілійованих та дочірніх підприємств (крім акціонерних товариств); <i>Коментар: Знову ж таки, як і у випадку з "довгостроковою дебіторською заборгованістю" прослідковується намагання "прибрати" з регулятивного капіталу не високоліквідні, проте якісні активи. Асоціація "УФТ" вважає, що участь у статуті компанії, що має організаційну правову форму "товариство з обмеженою</i>
--	---	--	--

	інвестицій у капітал акціонерних товариств у розмірі 25 і більше відсотків їх статутного капіталу, якщо такі вкладення представлені цінними паперами, які не перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї фондової біржі;	фінансових інвестицій у фінансові установи у розмірі 10 і більше відсотків їх статутного капіталу;	відповідальністю" не робить цю інвестицію неякісною. Це погляд на ситуацію неглибокий та такий, що не ґрунтується на показниках якісної оцінки активів. фінансових інвестицій у фінансові установи у розмірі 10 і більше відсотків їх статутного капіталу; <i>Коментар: На думку Асоціації "УФТ" це виключення необхідно обговорювати щодо його змістовності та необхідності, оскільки:</i> 1. У торговців цінними паперами існує ліцензійне обмеження щодо участі у статутному капіталі іншого торговця (є між іншим фінансовою установою), що не повинно перевищувати 10%, у статутному капіталі Центрального депозитарію, що не може становити більше 5 відсотків, у статутному капіталі депозитарної установи, що не може становити більше 5 відсотків. 2. Також для торговців цінними паперами на відміну від інститутів спільного інвестування жоден нормативний акт не встановлює умови диверсифікації активів. На думку Асоціації "УФТ" такі штучні умови до обмеження, можливо і дозволять Комісії досягнути заданої мети у короткотерміновій перспективі, проте вони не стануть стимулом для розвитку галузі, оскільки перш за все необхідно проводити аналіз якості активів та виважено приймати рішення щодо інвестування. Наразі є намагання штучними бар'єрами обмежити професійну діяльність торговців
--	---	--	--

	балансової вартості цінних паперів, що не перебувають в обігу принаймні на одній із фондових бірж (у тому числі торгівля якими на фондових біржах заборонена законодавством України), крім акцій приватних акціонерних товариств, цінних	балансової вартості цінних паперів, що не перебувають в біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж (у тому числі торгівля якими на фондових біржах заборонена законодавством України), крім цінних паперів, емітованих або виданих центральними органами	цінними паперами, проте не спостерігається кроків щодо розширення набору інструментів для інвестування, а також кроків щодо стимулювання появи нових "якісних" емітентів та їх цінних паперів на вітчизняному ринку. Проте жодне законодавство не забороняє венчурні операції. фінансовими установами є комерційні банки З. Крім того, відповідно до статті 64 "Придбання значного пакета акцій товариства" Закону України "Про акціонерні товариства" особа (особи, що діють спільно), яка має намір придбати акції, що з урахуванням кількості акцій, які належать їй та її афілійованим особам, за наслідками такого придбання становитимуть 10 і більше відсотків простих акцій товариства (далі - значний пакет акцій), зобов'язана не пізніше ніж за 30 днів до дати придбання відповідного пакета акцій подати товариству письмове повідомлення про свій намір та оприлюднити його. Оприлюднення повідомлення здійснюється шляхом надання його Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, кожній біржі, на якій товариство пройшло процедуру лістингу, та опублікування в офіційному друкованому органі. балансової вартості цінних паперів, що не перебувають в біржовому реєстрі списку принаймні однієї з фондових бірж (у тому числі торгівля якими на фондових біржах заборонена законодавством України), крім цінних паперів, емітованих або виданих
--	---	---	--

	паперів, емітованих або виданих центральними органами виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, Національним банком України та Державною іпотечною установою, та цінних паперів інших фінансових установ; гудвілу; векселів придбаних та одержаних, якщо цінні папери векселедавця не перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж; відстрочених податкових активів.	виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, Національним банком України та Державною іпотечною установою; гудвілу; векселів придбаних та одержаних, якщо цінні папери векселедавця не перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж, та векселів, виданих фізичними особами; відстрочених податкових активів; Витрат майбутніх періодів.	центральними органами виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, Національним банком України та Державною іпотечною установою; <i>Коментар: На думку Асоціації "УФТ" це виключення також повинно детально обговорюватись, оскільки знову ж повертаємось до оцінки та аналізу якості активів, емітентів цінних паперів. Як повідомляла Комісія, то планується посилення умов до включення цінних паперів до біржового реєстру фондової біржі. Отже, можливо передбачити і перегляд умов до включення цінних паперів до списку цінних паперів фондової біржі.</i> гудвілу; векселів придбаних та одержаних, якщо цінні папери векселедавця не перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж, та векселів, виданих фізичними особами; відстрочених податкових активів; витрат майбутніх періодів.
пункту 4 глави 3 розділу III	4. Активи поділяються на 5 груп залежно від ступеня ризику: 1) I група активів зі ступенем ризику 0 відсотків ($K1 = 0$): готівкові кошти; кошти на поточних рахунках у банках; депозити до запитання в банках, які мають	4. Активи поділяються на 5 груп залежно від ступеня ризику: 1) I група активів зі ступенем ризику 0 відсотків ($K1 = 0$): готівкові кошти; кошти на поточних рахунках та депозити до запитання в банках, які мають кредитний	

	кредитний рейтинг не нижче інвестиційного рівня за національною та/або міжнародною рейтинговою шкалою, та доходи, нараховані за ними; державні цінні папери, цінні папери, гарантовані державою, та доходи, нараховані за ними; 2) II група активів зі ступенем ризику 20 відсотків ($K2 = 0,2$): депозити в банках, які мають кредитний рейтинг нижче інвестиційного рівня за національною та/або міжнародною рейтинговою шкалою, та доходи, нараховані за ними; цінні папери, які перебувають у біржовому реєстрі хоча б однієї з фондових бірж; цінні папери іноземних емітентів, що перебувають в обігу на одній з іноземних бірж, перелік яких визначено Комісією; заставні; векселі придбані та одержані, якщо цінні папери векселедавця перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж; оборотні активи, які не увійшли до інших груп активів; 3) III група активів зі ступенем ризику 50 відсотків ($K3 = 0,5$): депозити в банках, які не мають кредитного рейтингу, та доходи, нараховані за ними; цінні папери, які не перебувають у біржовому реєстрі хоча б однієї з фондових бірж; векселі придбані та одержані, якщо цінні папери векселедавця не перебувають у	рейтинг не нижче інвестиційного рівня за національною та/або міжнародною рейтинговою шкалою, та доходи, нараховані за ними; державні цінні папери, цінні папери, гарантовані державою, та доходи, нараховані за ними; 2) II група активів зі ступенем ризику 20 відсотків ($K2 = 0,2$): кошти на поточних рахунках та депозити в банках, які мають кредитний рейтинг нижче інвестиційного рівня за національною та/або міжнародною рейтинговою шкалою, та доходи, нараховані за ними; цінні папери, які перебувають у біржовому реєстрі хоча б однієї з фондових бірж; цінні папери іноземних емітентів, що перебувають в обігу на одній з іноземних бірж, перелік яких визначено Комісією; заставні; векселі придбані та одержані, якщо цінні папери векселедавця перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж; оборотні активи, які не увійшли до інших груп активів; 3) III група активів зі ступенем ризику 50 відсотків ($K3 = 0,5$): кошти на поточних рахунках та депозити в банках, які не мають кредитного рейтингу, та доходи, нараховані за ними; цінні папери, які не перебувають у біржовому реєстрі хоча б однієї з фондових бірж; векселі придбані та одержані, якщо цінні папери векселедавця не перебувають у біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж, та векселі, видані фізичними особами;	
--	---	--	--

	біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж; необоротні активи, які не увійшли до інших груп активів; 	необоротні активи, які не увійшли до інших груп активів; 	
пункту 3 глави 6 розділу III	3. Для розрахунку коефіцієнта абсолютної ліквідності до високоліквідних активів відносяться; готівкові кошти; кошти на поточних рахунках у банках; депозити до запитання в банках; поточні фінансові інвестиції, крім поточних фінансових інвестицій у цінні папери венчурних інвестиційних фондів; поточних фінансових інвестицій у цінні папери, що не перебувають в обігу принаймні на одній із фондових бірж (у тому числі торгівля якими на фондових біржах заборонена законодавством України); поточних фінансових інвестицій у цінні папери емітентів, щодо яких проводиться процедура ліквідації, обіг цінних паперів яких зупинено або щодо яких встановлено обмеження операцій у системі депозитарного обліку на підставі рішення суду, рішення Комісії або на інших підставах, установлених законодавством.	3. Для розрахунку коефіцієнта абсолютної ліквідності до високоліквідних активів відносяться; готівкові кошти; кошти на поточних рахунках та депозити до запитання в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче інвестиційного рівня за національною та/або міжнародною рейтинговою шкалою; поточні фінансові інвестиції, крім поточних фінансових інвестицій у цінні папери венчурних інвестиційних фондів; поточних фінансових інвестицій у цінні папери, що не перебувають в біржовому реєстрі принаймні однієї з фондових бірж (у тому числі торгівля якими на фондових біржах заборонена законодавством України); поточних фінансових інвестицій у цінні папери емітентів, щодо яких проводиться процедура ліквідації, обіг цінних паперів яких зупинено або щодо яких встановлено обмеження операцій у системі депозитарного обліку на підставі рішення суду, рішення Комісії або на інших підставах, установлених законодавством.	
пункту 10 глави 8 розділу III	10. При розрахунку лімітів відкритих позицій: враховується сума договорів купівлі-продажу цінних паперів, які не виконані на день проведення розрахунку, та сума договорів, які були укладені в день розрахунку показника; не враховується сума договорів	10. При розрахунку лімітів відкритих позицій: враховується сума договорів купівлі-продажу цінних паперів, які не виконані на день проведення розрахунку, та сума договорів, які були укладені в день розрахунку показника; не враховується сума договорів купівлі-продажу цінних паперів, які були виконані	

	купівлі-продажу цінних паперів, які були виконані торговцем цінними паперами в день розрахунку показника; не враховується сума договорів купівлі-продажу цінних паперів, укладання та виконання яких здійснювалось в один день.	торговцем цінними паперами в день розрахунку показника; не враховується сума договорів купівлі-продажу цінних паперів, укладання та виконання яких здійснювалось в один день.	не враховується сума договорів купівлі-продажу цінних паперів, укладених на виконання договору комісії, договору доручення, наданого разового замовлення до договору на брокерське обслуговування, розрахунки за якими проводяться за принципом "поставка цінних паперів проти оплати". Коментарі: Після набрання чинності Закону України "Про депозитарну систему України" у 2013 року, що змінив механізм здійснення операцій з цінними паперами, торговці цінними паперами, укладаючи договори/контракти від свого імені, за рахунок та в інтересах клієнта за принципом «поставка проти оплати», що передбачають виконання сторонами такого договору своїх зобов'язань у майбутньому зіштовхнулись з проблемою щоденного виконання показників продуктивності (за новою редакцією "лімітів відкритих позицій"). Відповідно до внутрішніх документів Розрахункового центру, торговці цінними паперами безальтернативно повинні укладати з клієнтами (юридичними та фізичними особами) договори комісії або договори на брокерське обслуговування – комісії, діючи таким чином від свого імені, за рахунок та в інтересах клієнта. Такі умови договору передбачають здійснення розрахунків за цінними паперами кожного
--	---	---	---

			клієнта виключно за участю торговців цінними паперами (або одного торговця цінними паперами) та обов'язково шляхом переказу коштів клієнтів на рахунки таких торговців (торговця). Відповідно до існуючої та проектної нормативної бази щодо розрахунку показників продуктивності/лімітів відкритих позицій, останні розраховуються як відношення загальної суми відкритих позицій торговців цінними паперами до розміру його власного капіталу. Відповідно до Положенням про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, затвердженого рішенням НКЦПФР №1283 від 25.09.2012 р., відкриті позиції це договори купівлі-продажу цінних паперів, договори на виконання (крім договорів, відповідно до яких розрахунки за договором щодо цінних паперів здійснюються клієнтом торговця цінними паперами самостійно), договори на придбання цінних паперів, що укладені торговцем цінними паперами, але не виконані на звітну дату. Отже, інших нормативним актом НКЦПФР передбачений випадок "неврахування" у відкритих позиціях, договорів розрахунки за якими проводяться клієнтами торговців цінними паперами самостійно. При цьому інші нормативні акти, обмежуються можливість торговців таки договори укладати (у випадку розрахунків за принципом "поставка цінних паперів проти оплати". Також слід зазначити, що відповідно до
--	--	--	---

			пункту 2 статті 17 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" передбачає, що при здійсненні торговцем цінними паперами брокерської діяльності на грошові кошти та цінні папери клієнтів, що передаються торговцям цінними паперами або знаходяться у них згідно з договорами на здійснення брокерської діяльності, не може бути звернено стягнення за зобов'язаннями торговця цінними паперами, не пов'язаними із здійсненням ним функцій брокера.
пункту 1 глави 1 розділу V	1. Для вимірювання та оцінки ризиків депозитарної діяльності Центрального депозитарію використовуються такі показники: 1) мінімальний розмір регулятивного капіталу; 2) норматив достатності власних коштів; 3) коефіцієнт покриття операційного ризику.	1. Для вимірювання та оцінки ризиків депозитарної діяльності Центрального депозитарію використовуються такі показники: 1) норматив достатності власних коштів; 2) коефіцієнт покриття операційного ризику.	
глав 2 – 4 розділу V	2. Показник мінімального розміру регулятивного капіталу 3. Норматив достатності власних коштів 4. Коефіцієнт покриття операційного ризику	Виключено 2. Норматив достатності власних коштів 3. Коефіцієнт покриття операційного ризику	
пункту 1 розділу IX	1. Установи здійснюють розрахунок пруденційних нормативів станом на кінець кожного робочого дня та забезпечують його фіксацію і зберігання на паперових носіях або	1. Установи здійснюють розрахунок пруденційних нормативів станом на кінець кожного робочого дня (крім Центрального депозитарію та депозитарних установ, що	

	в електронному вигляді.	проводять на фондовому ринку виключно депозитарну діяльність, які здійснюють розрахунок пруденційних нормативів станом на кінець останнього дня кожного місяця) та забезпечують його фіксацію і зберігання на паперових носіях або в електронному вигляді.	
--	-------------------------	---	--